

Одеський національний
медичний університет

ЦЕНТР
українсько-європейського
наукового співробітництва

Центр українсько-
європейського наукового
співробітництва

Всеукраїнське науково-педагогічне
підвищення кваліфікації

СУЧАСНІ ТЕХНОЛОГІЇ ОЦІНЮВАННЯ У СИСТЕМІ ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ

5 грудня – 15 січня 2023 року

Видавничий дім
«Гельветика»
2023

ОСОБЛИВОСТІ ПРОВЕДЕННЯ ТРЕНІНГІВ З СЕРЦЕВО-ЛЕГЕНЕВОЇ РЕАНІМАЦІЇ НА КАФЕДРІ АНЕСТЕЗІОЛОГІЇ

Носенко В. М.

*кандидат медичних наук, доцент,
доцент кафедри анестезіології, інтенсивної терапії
та медицини невідкладних станів
Одеський національний медичний університет
м. Одеса, Україна*

На кафедрі анестезіології, ІТ та медицини невідкладних станів ОНМедУ були отримані власні методики як з боку педагогічних, так і медичних аспектів підготовки студентів старших курсів та лікарів різних спеціальностей стосовно симуляційних тренінгів з серцево-легеневої реанімації. Була поставлена ціль оцінити ефективність симуляційного тренінгу з серцево-легеневої реанімації як інноваційного методу сучасного медичного навчання студентів та лікарів різного профілю та довгостроковість отриманих навичок. Навчання на кафедрі реалізовувалося як тренінги для невеликих груп на муляжах, фантомах, манекенах. Для оцінювання знань та навичок використовувалася 100-бальна рейтингова система. Використовувався опитувальник поведінки та переживання, пов'язаного з роботою (шкала AVEM для оцінки професійної придатності), 6-бальна шкала (0–5) сумарних оцінок рівнів компетенції Лайкерта [1]. Проводилася оцінка практичних навичок до та після циклу навчання, а потім, у деяких з них, упродовж 2 років, в тому числі й під час їх практичної діяльності як конкретних спеціалістів, які використовують в своїй роботі навички з серцево-легеневої реанімації [2]. Для прогнозування виживання отриманих знань та умінь використовувалися нейро-мережеві методи аналізу даних (пакет statistica neural networks), математичного прогнозування. Етапи: оцінювання вихідного рівня знань (тест); проведення психологічного тренінгу з метою формування команди і визначення її лідера; відпрацювання невідкладних практичних навичок; брифінг з поясненням невідкладної клінічної ситуації; участь студентів та курсантів у невідкладній клінічній ситуації в умовах максимально наближених до реальних (палата інтенсивної терапії оснащена згідно з вимогами МОЗ України); наявність манекенів, відеоспостереження; дебрифінг з аналізом клінічної ситуації, оцінкою правильності надання серцево-легеневої реанімації відповідно до клінічних протоколів МОЗ України, з використанням відеозапису, де кожен учасник може побачити як свої помилки, так і команди; психологічний

тренінг для оцінки правильності підбору команди і вибору її лідера з урахуванням ефективності роботи; заключне тестування для оцінки отриманих знань [2]. Було вивчено безпосередні результати навчання на прикладі перших трьох тренінгів. Зазначено, що студентам та лікарям під час третього тренінгу потрібно було у 1,5–2,2 рази менше часу на маніпуляції ($p < 0,05$). Оцінки були покращені в 1,5 рази ($p < 0,05$). Велике значення приділялося придбанню досвіду ефективної командної роботи. Оцінка командної роботи покращилась у 1,59 рази ($p < 0,05$). Надалі у деяких з цих студентів та лікарів було проведено дослідження виживання отриманих практичних навичок протягом 2 років у динаміці (моніторинг). Досліджувалися час та якість проведення маніпуляцій. На основі отриманих баз даних було проведено математичне прогнозування з отриманням прогнозу довгостроковості отриманих практичних навичок (виживання знань). На заключному етапі відмічено, що рівень знань стосовно серцево-легеневої реанімації в порівнянні з контролем підвищився на 25 % ($p < 0.001$), якість виконання серцево-легеневої реанімації – на 35 % ($p < 0.001$), час на проведення серцево-легеневої реанімації зменшився на 12 % ($p < 0.001$), згуртованість зросла на 32 % ($p < 0.001$), рівень довіри в команді підвищився на 45 % ($p < 0.001$). Зараз деякі з курсантів продовжують надавати допомогу на своїх робочих місцях в тому числі й в умовах бойових дій, де готують з питань надання серцево-легеневої реанімації в якості санітарних інструкторів безпосередньо військовослужбовців.

Висновки. Симуляційний тренінг є ефективним методом сучасного медичного навчання та рекомендується до обов'язкового використання у медичній освіті. Безцінною перевагою симуляційного навчання є відсутність будь-якої небезпеки для пацієнта в ході підготовки студента чи курсанта. Симуляційне навчання стосовно серцево-легеневої реанімації позитивно вплинуло на якість виконання практичних навичок, підвищило рівень знань, рівень командної роботи, рівень довіри та згуртованості в команді. Прогностична шкала довгостроковості набутих практичних навичок дала можливість більш ефективно проводити повторні тренінги симуляційного навчання з серцево-легеневої реанімації для студентів старших курсів та конкретних фахівців.

Література:

1. Артеменко В. В., Носенко В. М., Вастьянов Р. С., Берлинская Л. И., Новиков Д. А., Семченко С. С., Егоренко О. С. Симуляционное обучение при лечении неотложных состояний в медицине. *Досягнення біології та медицини*. 2015. № 2. С. 58–64.

2. Артьоменко В. В., Носенко В. М. Система оцінки лапароскопічних знань та їх застосування при симуляційному навчанні. *Клінічна хірургія*. 2017. № 1. С. 70–73.